

Handläggare
Elisabeth Ek
Antikvarie, Stadsmuseet
Kulturmiljö**Till**
Stadsbyggnadskontoret

Vestibulen 2, Hässelby Strand

Yttre ändring av flerbostadshus, tilläggsisolering och fönsterrenovering, Sbk dnr 2026-05823

Synpunkter i sammanfattning

Stadsmuseets bedömning är att projektet har en hög antikvarisk ambitionsnivå. Föreslagna åtgärder visar att hänsyn tagits till husens materialitet och arkitektoniska gestaltning. Projektet innebär att en del av fasadens kulturhistoriska värde går förlorat i och med tilläggsisoleringen. Isoleringens tjocklek är dock begränsad och en hög grad av bevarande av originaldelar samt ett återställande till originalutförande, bidrar till att säkerställa att bostadshusen bevarar sitt tidstypiska uttryck. Stadsmuseets samlade bedömning är att föreslagen fasadrenovering är varsam och kan tillstyrkas ur kulturmiljösynpunkt.

Föreslagna åtgärder

Ansökan avser fasadrenovering, fönsterrenovering samt tilläggsisolering av fasader. Tilläggsisoleringen kommer att utföras med 30 mm mineralull och 20 mm handpåslagen puts. Känsliga fasadpartier såsom dekorativa fältindelningar, burspråk, mm samt gavlar kommer att undantas från tilläggsisolering. Anpassning mot entrépartier, naturstensomfattningar och koppartak genom avstånd och detaljlösningar ska göras. Endast pustrenovering kommer att utföras på dessa partier med ett ca 20 mm putspåslag. Socklar tilläggsisoleras inte men putsas upp med 30 mm bruk. Skärmtak och lambrekänger kommer att renoveras och bevaras.

Fönster kommer att utrustas med ett 4 mm isolerglas i innerbågar. Dagens sekundära ytterbågar i aluminium kommer att ersättas med träbågar med samma dimensioner och profilering som ursprungligen. Portar, garageportar och övriga trådetaljer renoveras.

Historik och nuläge

Detaljplanerna för tunnelbaneförorten Hässelby strand togs fram början av 1950-talet. Bostadshusen är placerade på typiskt 1950-talsmanér grupperade med omväxlande låga smalus och högre punkthus om 6 till 7 våningar. Fasadutformning, putsfasader, fönsterdetaljer, balkongräcken, portar och taktegel typiska för 1950-talet. Inne i kvarteren finns mycket kvar av naturmark och många skyddade lekplatser och planteringar. Närmast stranden löper en strandpromenad som är tillgänglig för alla.

Aktuella bostadshus i kv. Vestibulen grupperas längs Fyrspannsgatan och utgörs av långsmala, putsade lamellhus i 3-4 våningar, ritade under 1950-talets första år för Stockholms hem, som ägt och förvaltats sedan dess. Arkitekter var Adrian Langendahl, Gunnar Jacobson och Åke Porne. Porne's byggnad har även detaljer och utsmyckning formgivna av konstnären Annie Wiberg.

Byggnaderna har idag en välbevarad 50-tals karaktär med till stor del ursprunglig puts, subtil utsmyckning i form av kulörsättning, byggnadsdetaljer och högkvalitativt material och hantverk. Byggnaderna bildar tillsammans med gårds- och kvartersmiljön, och en genomtänkt bevarad markplanering med murar och trappor i natursten, en tidstypisk helhetsmiljö med högt kulturhistoriskt värde.

Kulturhistoriskt värde

Fastigheten är markerad med grönt på Stads museets kulturhistoriska klassificeringskarta. Det betyder att fastigheten med bebyggelsen är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt. För sådan bebyggelse kan PBL (Plan- och bygglagen) 8:e kap, 13, 14 och 17 §§ tillämpas, vilket innebär att bebyggelsen inte får förvanskas, att underhållet ska anpassas till omgivningens karaktär och byggnadens kulturhistoriska värden, att underhållet ska utföras så att de särskilda värdena bevaras, att ändringar ska utföras varsamt och med hänsyn till byggnadens karaktärsdrag samt med tillvaratagande av byggnadens kulturhistoriska värden.

översiktsplan

Fastigheten ingår även i en kulturhistoriskt värdefull miljö utpekad i Stockholms översiktsplan, där särskild uppmärksamhet bör ägnas åt kulturhistoriska värden.

Synpunkter på förslag

Stadsmuseets bedömning är att projektet har en hög antikvarisk ambitionsnivå. Föreslagna åtgärder visar att hänsyn tagits till husens materialitet, arkitektoniska gestaltning och konstnärliga utsmyckning. En hög grad av bevarande av originaldelar samt ett återställande till originalutförande av fönster, bidrar till att säkerställa att bostadshusen bevarar sitt tidstypiska uttryck.

En tilläggsisolering medför alltid ett förändrat fasaduttryck, det är ofrånkomligt så. Projektet innebär att en del av fasaduttrycket går förlorat i detaljutförande och därmed sker en viss förlust av kulturhistoriska värden. Ytor där resultatet svårligen skulle uppnå en tillfredsställande nivå är undantagna från tilläggsisolering. Nivåskillnaden mellan renoverade putsytor och isolerade ytor blir max ca 3 cm. I övergången mellan fasad och sockel blir skillnaden ca 2 cm. Museet anser att skillnaden och den negativa påverkan är antikvariskt acceptabel. På en helhetsnivå kommer kvarteret

Vestibulen 2 även framgent att framstå som ett tidstypiskt 1950-tals område med dess specifika material i fasader och detaljutförande. Läsbarheten kommer fortsatt vara tydlig.

Projektet kommer att följas av en antikvarisk sakkunnig vilket säkrar att detaljfrågor hanteras på ett tillfredsställande vis. Stadsmuseets samlade bedömning är att föreslagen fasadrenovering är varsam och uppfyller PBL:s (Plan- och bygglagen) förbud mot förvanskning och krav på varsamhet, 8:e kap, 13, 14 och 17 §§, och därför kan tillstyrkas ur kulturmiljösynpunkt.